Elisabeth van den Bergh en de familie Derrickx

Vervolgonderzoek naar de doopgetuigen van 19 augustus 1777 en een mogelijke verwantschap met Hermina Dercks.

Uitkomst. De Elisabeth uit de Ottersumse doopvermelding is nog niet sluitend geïdentificeerd. Er is wel een nieuw, concreet Heijens gezinsprofiel gevonden: Elisabeth van den Bergh, in 1753 gehuwd met Gerardus Jansen en in 1787 overleden. Of zij Peters dochter Anna Elisabeth was, blijft open. Voor een familieband tussen Bart of Joanna Derrickx en Hermina ontbreekt nog een benoemde afstammings- of erfrechtelijke verbinding.

1. Het vertrekpunt: twee doopgetuigen

Doop	Ouders en kind	Doopgetuigen
19 augustus 1777 Ottersum	Willem Fluren en Joanna Derrickx/Dirrickx **Dersken**	**Bart Derrickx** **Elisabet/Elisabeth van den Berg**

Vindplaatsen: D1777-022a, parochie blz. 23 nr. 4; D1777-022b, FamilySearch (FS) afb. 13 nr. 21. De vermelding bewijst geen huwelijk tussen de getuigen en noemt hun ouders of onderlinge verwantschap niet. [1]

2. Drie profielen om uit elkaar te houden

Profiel	Wat het onderzoek nu draagt
Peters dochter Elisabeth Anna Elisabeth, doop 1724 als kandidaat	Dochter van Peter van den Bergh en Anna Wolters. Een volwassen Elisabeth/Lisbet staat in de familieakten van 1780 en 1783. De koppeling aan de getuige van 1777 is een hypothese. [3, 6]
Elisabeth in Heijen Echtgenote van Gerardus Jansen	Huwelijk 1753, zes gevonden dopen 1755-1765, weduwe bij overlijden 1787. Dit kan dezelfde vrouw zijn als Peters dochter; een aparte identiteit is evenmin bewezen. [7-12]
Jongere Elisabeth Geboren Gennep 1769	Dochter van Joannes van den Bergh en Erken van Mekeren. Waarschijnlijk de latere echtgenote van Renier Geenen. In augustus 1777 nog zeven jaar oud: een minder passende kandidaat. [5, 14]

Bewijsgrens: nieuw in deze ronde zijn vooral het Heijense gezin, de drie Van den Bergh-peetvaders daar en de controleerbare HCL-indexen van 1807, 1818 en 1829. De Kesselse dopen en de familieakten van 1780/1783 waren al bekend. Dit addendum voegt bevindingen toe; het vervangt geen ouder dossier.

NIEUW BRONNENSPOOR

Het Heijense gezin, 1753-1787

Gerardus Jansen en Elisabeth van den Bergh trouwden te Heijen op **13 mei 1753**. De gepubliceerde transcriptie van H1753-003 (FS afb. 57 nr. 21) noemt geen ouders, herkomst of getuigen. De daaropvolgende doopinschrijvingen geven telkens dezelfde oudercombinatie, met spellingvarianten Jansen/Janssen en Berg/Bergh/Berch. [7]

Doop	Kind	Peetouders en plaatsvervangers	Vindplaats
22-03-1755	Joannes	Jacobus Jansen; Anna Peters	D1755-006 FS 37/14
09-08-1757*	Dorothea	Jacobus Verhasselt; Elisabetha de Wildt	D1757-008 FS 40, inlegvel
05-10-1759	Christina	Mathæus Coppers; Maria Verhorst	D1759-007 FS 42/1
14-10-1761	Cornelia	**Anthonius van den Bergh**, vertegenwoordigd door koster Joannes Lintzen; Cristina Verhasselt, geb. Verhasselt	D1761-013 FS 88/8
11-03-1763	Franciscus	**Gerardus van den Bergh**, vertegenwoordigd door Jacobus Janssen; Catharina Coppers, geb. Verhasselt	D1763-002 FS 90/5
11-10-1765	Anna Maria	**Theodorus van den Bergh**, vertegenwoordigd door Joannes Lintzen; Petronilla Artz, geb. Schuurmans, vertegenwoordigd door Cristina Verhasselt	D1765-008 FS 94/7

Bronnen: Heijen dopen 1755-1759, 1760-1764 en 1765-1769. [8-10]

Gerardus Jansen overleed op **28 augustus 1783**; hij heet uitdrukkelijk echtgenoot van Elisabetha van den Berg (O1783-011, FS 148/4). Op **9 mei 1787** overleed Elisabetha van der Berg, uitdrukkelijk weduwe van Gerardus Janssen (O1787-002, FS 151/7). Beide teksten geven geen leeftijd of ouders. [11-12]

Wat dit toevoegt

Dit gezinsprofiel past chronologisch bij de getuige uit 1777. De drie genoemde Van den Bergh-peetvaders leveren concrete namen voor onderzoek naar Elisabeths afkomst. Hun verwantschap is niet benoemd. Omdat zij werden vertegenwoordigd, bewijzen deze dopen ook niet hun persoonlijke aanwezigheid in Heijen.

Twee koppelingen blijven open

Dorothea 1757 / Theodora 1807. De HCL-index van Theodora Janssen, overleden 5 april 1807 te Gennep, noemt Heijen als geboorteplaats en Gerard Janssen en Elisabeth van den Berg als ouders; partner Henrij Maes. Zij is 55 jaar genoemd. Een in augustus 1757 geboren vrouw was toen 49. Bovendien staat bij D1757-008 een kopdatum in 1757, terwijl de getranscribeerde tekst met *anno 1657* begint. De scan moet beide dateringskwesties helpen oplossen. [8, 13]

Anna Maria 1765. Een passend overlijden op 29 december 1765 (O1765-008, FS 141/10) geeft de moeder als Elisabetha *van den Lorgh*. De koppeling met de doop van oktober blijft voorlopig; die naam wordt niet stilzwijgend verbeterd. [20]

IDENTIFICATIE EN TEGENCONTROLE

Welke Elisabeth kan het zijn?

Peters volwassen dochter is een serieuze kandidaat

De Kesselse transcriptie D1724-003 vermeldt op **8 januari 1724** Anna Elis., dochter van Pet. van den Berg en Anna Wolters; getuigen Laur. Hillen en Gertruid Holtermans. In hetzelfde gezin staat al op **20 september 1722** een Anna Liesbeth (D1722-004). Naamherhaling maakt vroeg overlijden van het eerste kind voorstelbaar, maar een overlijden is hiermee niet bewezen. De keuze voor de doop van 1724 blijft daarom een afzonderlijke identificatiestap. Kessel is hier Kessel bij Goch, Duitsland. [3]

In de oudere onderzoeksdossiers is de familieakte van **23 juni 1780**, met vervolg te Kleef op 26 juni, gelezen als vermelding van de volwassen kinderen Elisabeth, Johannes, Welbert en Mechtildis van Peter en Anna. Bij de fundatie van **20 oktober 1783** staat een Lisbet van den Berg. De foto van de handtekeningenpagina is in deze ronde opnieuw bekeken: datum 1783 en de naam Lisbet zijn zichtbaar. Deze akten geven een stevig familieanker, maar benoemen niet de getuigenrol van 1777 of een echtgenoot Gerardus Jansen. [6]

Ook de doop van Petrus op **9 januari 1767 te Gennep** noemt Elisabeth van den Bergh als getuige bij Joannes van den Bergh en Erken van Mekeren (D1767-001, FS 63/21). De verbinding van deze getuige met Peters dochter is aannemelijk als zoekhypothese; de inschrijving noemt haar geen zuster of tante. Zij is evenmin automatisch dezelfde getuige als in 1777. [4]

Het Heijense profiel kan nog bij dezelfde vrouw horen

Een in 1724 gedoopte vrouw zou bij het huwelijk van 1753 ongeveer 29 zijn en bij het laatst gevonden kind van 1765 ongeveer 41. Dat levert geen chronologisch bezwaar op. Maar passende leeftijden leveren geen ouderbewijs. Er is nog geen gelezen akte die Elisabeth, echtgenote van Gerardus Jansen, dochter van Peter en Anna noemt. [3, 7-10]

De jongere Gennepse Elisabeth is beter afgebakend

Elisabetha werd geboren op 21 en gedoopt op 22 oktober 1769, als dochter van Joannis van den Bergh en Erken van Mekeren; getuigen Arnoldus van Mekeren en Anna Wolters (D1769-024, FS 67/16). Zij was op 19 augustus 1777 nog geen acht jaar. Dat maakt haar minder passend als kandidaat voor die doopgetuigenrol, zonder alleen op leeftijd een absolute uitsluiting te formuleren. Voor de getuigenvermelding van 1767 is zij door haar latere geboorte wel uitgesloten. [5]

Een door HCL aangeleverde overlijdensindex noemt op **26 augustus 1829** te Gennep Elisabeth van den Bergh, geboren Gennep, dochter van **Johannus van den Bergh en Erken Vermeckeren**, partner **Renier Geenen**. De ouders en plaats sluiten nauw aan op de doop van 1769. De leeftijd 62 wijkt af van de berekende 59. Daarom: **STERK-WAARSCHIJNLIJK**, met de originele akte nog te controleren. Aktedatum 28 augustus 1829, HCL 12.028/5, akte 43. [14]

Huidige keuze: Peters volwassen dochter blijft de eerste kandidaat uit het bestaande dossier. Het nieuwe Heijense gezinsprofiel moet daarnaast worden onderzocht, zonder haar al met die dochter samen te voegen of als bewezen andere vrouw af te splitsen.

DE ONTBREKENDE FAMILIEVERBINDING

Bart en Joanna Derrickx tegenover Hermina

Joanna is via haar kinderen te volgen

De reeds op 15 oktober verzamelde dopen plaatsen Willem Fleuren en Joanna Derrix eerst in Kessel (D) en later in Ottersum. Deze reeks is opnieuw gecontroleerd; het is geen nieuw ontdekt gezin. [1, 16-17]

Doop	Plaats en kind	Vindplaats / getuigen
27-02-1764	Kessel (D) Joanna	D1764-003, NRW 27/3 Derrick Fleuren; Gertruid Ross
10-09-1766	Kessel (D) Anna Maria	D1766-010, NRW 27/32 Gerrit Ross; Maria Bastians
11-12-1769	Kessel (D) Wilhelmina	D1769-014, NRW 28/37 Peter Fleuren; Elisabeth Maes
19-08-1777	Ottersum Dersken	D1777-022a/b Bart Derrickx; Elisabeth van den Berg

Een nieuwe archiefindex bevestigt het ouderpaar

Bij het huwelijk van **Anna Maria Fleuren met Henricus Arntzen, 21 februari 1818 te Ottersum**, noemt de HCL-index als ouders **Willem Fleuren en Johanna Derrix**. De bruid is 51, geboren in Kessel (Duitsland), en weduwe van Welbert Nelissen. Dat past nauwkeurig bij de doop van 10 september 1766. Bron: HCL 12.083, inv. 2, akte 9. De originele akte en bijlagen zijn nog niet gelezen. [18]

Deze bron maakt de dochter en het ouderpaar beter herkenbaar. Zij geeft in de nu gelezen index **geen ouders van Johanna**. De bijlagen zijn daarom een gerichte vervolgbron: eventuele overlijdensuittreksels kunnen aangeven waar en wanneer Willem en Johanna overleden.

Wat nog niet vaststaat

Bart Derrickx: de doop van 1777 geeft zijn naam en getuigenrol. Zij zegt niet dat hij Joanna's broer, vader of neef was. Zijn voornaam blijft Bart zoals de transcriptie die geeft; Bartholomeus, Albertus, Bert of Bernardus worden niet zonder aanvullende bron als dezelfde persoon behandeld. [1]

Joanna Derrickx: haar ouders zijn nog onbekend. Wel noemt Kessel D1775-009 op 12 maart 1775 een Joanna Derrix als getuige bij Wilhelmin, kind van Derrick Fleuren en Gerritje Tunnissen (NRW 31/21). Dit kan Willem Fleuren's vrouw zijn en geeft dan een contact met een tweede Fleuren-gezin. De inschrijving benoemt die identiteit of verwantschap echter niet. [22]

Hermina: in de onderzochte bronnen is geen akte gevonden die haar een zuster, tante, moeder of andere verwant van Bart of Joanna noemt. Zelfs een identificatie van Elisabeth als Peters dochter zou die ontbrekende Derrickx-verbinding niet bewijzen. Hermina blijft volgens de bestaande dossierstand uitgesloten als moeder van Peters bekende Kesselse kinderen; hun moeder is Anna Wolters. [6, 17]

BEOORDELING PER BEWERING

Bewijsstand en gericht vervolg

Bewering	Status na deze ronde
Bart en Elisabeth worden samen als doopgetuigen genoemd in 1777	**BEWEZEN** als vermelding in de gepubliceerde transcriptie; geen huwelijksbewijs.
Heijens huwelijk 1753, zes dopen en overlijdens 1783/1787	Vermeldingen **BEWEZEN in transcripties**; samenhang als één gezin zeer goed onderbouwd. Scans nog te lezen.
Getuige 1777 = Peters dochter Anna Elisabeth	**KANDIDAAT-HYPOTHESE**.
Heijense Elisabeth = Peters dochter / getuige 1777	**KANDIDAAT-HYPOTHESE**; ook een aparte identiteit is niet bewezen.
Elisabeth geboren 1769 = echtgenote Geenen uit index 1829	**STERK-WAARSCHIJNLIJK**; ouders en plaats passen, leeftijd wijkt af.
Anna Maria, doop Kessel 1766 = bruid Ottersum 1818	**STERK-WAARSCHIJNLIJK**; ouders, plaats en leeftijd passen.
Bart en Joanna zijn verwant aan elkaar of aan Hermina	**NOG TE CONTROLEREN**; geen expliciete familieverbinding gevonden.

Bronkwaliteit en begrensde negatieve controles

De nieuwe Heijense gegevens zijn gelezen in GenBronnen-transcripties. De HCL-gegevens van 1807, 1818 en 1829 zijn archiefindexen via Open Archieven. Geen van deze oorspronkelijke inschrijvingen of burgerlijke akten is in deze ronde als scan gelezen. Wel is de al bekende foto van de fundatiepagina uit 1783 opnieuw bekeken.

De Ottersumse a- en b-inschrijvingen van 1777 zijn geen twee onafhankelijke gebeurtenissen. Volgens de broninleiding werden verbrande doopboeken rond 1780 gereconstrueerd en in 1810 overgeschreven; beide versies bevatten fouten. [2]

Gecontroleerd zonder identificerende vondst: Heijen dopen 1715-1734 (vier blokken, 172 genummerde transcripties); de beschikbare Kesselse doopblokken 1700-1779 op de gezochte Derrickx-namen; Kesselse overlijdens 1780-1798 op Berg/Bergh/Berch; Ottersumse begraafindexen 1780-1799 en 1800-1849 op Elisabeth van den Berg. Dit is geen uitsluiting buiten die teksten, jaren of schrijfwijzen. [19, 21]

Welke documenten kunnen de open vragen oplossen?

1. Afkomst van de Heijense Elisabeth. Lees H1753-003 (FS 57/21) en de drie peetvaderinschrijvingen D1761-013, D1763-002 en D1765-008. Zoek vervolgens gericht naar Anthonius, Gerardus en Theodorus van den Bergh. Hun huidige vermelding bewijst geen broerschap.

2. Ouders van Joanna en identiteit van Bart. Lees Ottersum 1818, huwelijksakte 9 en bijlagen, om de levensloop van Willem Fleuren en Johanna Derrix verder terug te volgen. Vergelijk daarna de oorspronkelijke/reconstructie-inschrijving van 1777 met andere vermeldingen van Bart.

3. Rechtstreekse Hermina-route. De oorspronkelijke vestigingsakte van rentepost 7 blijft de gerichte bron voor de verhouding tussen Hermina, Hermen en de Van den Berghs. Daarna de garantiebrief uit 1734. De gezamenlijke namen in een rente of doop mogen niet zelfstandig tot familieband worden gemaakt. Dit is bestaand vervolgwerk, geen in deze ronde nieuw gelezen akte.

LEESDATUM 11 NOVEMBER 2026

Bronnen en vindplaatsen

De links openen de geraadpleegde publicatie of het bekende dossier. FS = afbeeldingsnummer zoals GenBronnen dat opgeeft; NRW = daar gebruikte Duitse beeldverwijzing. Transcriptie, index en oorspronkelijke bronfoto worden hieronder afzonderlijk benoemd.

[1] Ottersum dopen 1775-1779. Transcriptie: D1777-022a/b; parochie 23/4 en FS 13/21.

[2] Ottersum: toelichting op de doopboeken. Broninleiding over reconstructie en overschrijving.

[3] Kessel (D) dopen 1720-1724. Transcripties D1722-004 (NRW 13/32) en D1724-003 (NRW 14/9).

[4] Gennep doop 9 januari 1767. Transcriptie D1767-001; FS 63/21.

[5] Gennep doop 22 oktober 1769. Transcriptie D1769-024; FS 67/16; geboorte 21 oktober.

[6] Dossier R151: familieakten 1780 en 1783. Oud onderzoeksdossier; aangevuld met R160 en opnieuw bekeken fundatiefoto, pagina 2.

[6a] Fundatie 1783, pagina 2 met namen. Bestaande bronfoto; datum en Lisbet opnieuw visueel gecontroleerd.

[7] Heijen huwelijken 1750-1759. Transcriptie H1753-003; FS 57/21.

[8] Heijen dopen 1755-1759. D1755-006, D1757-008 en D1759-007; jaarconflict 1657/1757 bewaard.

[9] Heijen dopen 1760-1764. D1761-013 (FS 88/8) en D1763-002 (FS 90/5).

[10] Heijen dopen 1765-1769. D1765-008; FS 94/7.

[11] Heijen overlijdens 1780-1784. O1783-011; FS 148/4, Gerardus Jansen.

[12] Heijen overlijdens 1785-1789. O1787-002; FS 151/7, Elisabetha van der Berg.

[13] HCL-index: Theodora Janssen, 1807. HCL 12.028, inv. 3, akte 14. Volledige openbare indextekst en gegevensrespons gelezen.

[14] HCL-index: Elisabeth van den Bergh, 1829. HCL 12.028, inv. 5, akte 43. Overlijden 26, akte 28 augustus.

[15] Memorie-index Elisabeth, 1829. HCL 07.D03, inv. 191. Alleen index gelokaliseerd; memorie en erfgenamen niet gelezen.

[16] Kessel (D) dopen 1760-1764. D1764-003, NRW 27/3.

[16a] Kessel (D) dopen 1765-1769. D1766-010, NRW 27/32; D1769-014, NRW 28/37.

[17] Dossier Fleuren en Hermina, 15 oktober 2026. Bestaande familie- en hypothesestand; geen nieuw gelezen oorspronkelijke akte.

[18] HCL-index: Anna Maria Fleuren, huwelijk 1818. HCL 12.083, inv. 2, akte 9. Verwijzingen naar FS-huwelijksbijlagen op de bronpagina.

[19] Heijen doopregister: toegang. Begrensde controle van de vier aangeboden blokken 1715-1734.

[20] Heijen overlijdens 1765-1769. O1765-008, FS 141/10: moedernaam van den Lorgh niet verbeterd.

[21] Ottersum: genealogische registertoegang. Begraafindexen 1780-1799 en 1800-1849; beperkt negatief resultaat voor Elisabeth.

[22] Kessel (D) dopen 1775-1779. D1775-009, NRW 31/21: getuige Joanna Derrix; haar identiteit blijft open.